

Lapin sairaanhoidopiirin potilas- ja omaisneuvoston kokous

Aika: Maanantai 9.6.2014 klo 13.00 – 15.05

Paikka: Lapin keskussairaalan auditorio, Ounasrinteentie 22, Rovaniemi

Osallistujat:

Jari Jokela, sairaanhoidopiirin johtaja, kokouksen puheenjohtaja
Heidi Koskelo, Hyvän mielen talo ry,
Satu Mänty, Balanssi ry,
Minnaleena Ollanketo, Keliakialiitto ry
Kuuloliitto ry:n Lapin alue, Päivi Väänänen
Heidi Lonnakko, Käpy ry
Eija Pöyliö, Lapin aivoyhdistys ry
Aune Juotasniemi ja Jari Juotasniemi, Lapin CP-yhdistys ry
Taimi Tolvanen, Lapin kehitysvammaisten tukipiiri ry
Merja Penders, Lapin kipu ry
Kyösti Kaihua, Lapin läänin lihastautiyhdistys
Iris Herva, Lapin munuais- ja maksayhdistys ry
Sirkka Järvi, Lapin Muistiyhdistys ry
Jukka Loias, Lapin näkövammaiset ry
Maarit Koivupalo, Mielenterveyden keskusliitto, Rovaniemen aluekeskus
Hilkka Lahti, Munuais- ja maksaliitto ry, Pohjois-Suomen aluetoimisto
Taisto Jääskö, Napapiirin hengitysyhdistys
Anneli Laine, Rovaniemen seudun Mielenterveysseura ry/Neuvokas
Raija Arvola, Rovaniemen seudun Sydänyhdistys ry
Eva Salomaa, johtajaylilääkäri, LSHP
Soili Vesterinen, hallintoylihoitaja
Mikko Häikiö, kehittämispäällikkö
Kati Koivunen, potilasasiamies, kokouksen sihteeri, LSHP

Poissa:

Eira Joutsijärvi, A-kiltojen liitto ry
Invalidiliitto ry Johanna Pikkuaho
Lapin MS-yhdistys edustaja
Lapin Sydänpiiri ry edustaja
Mannerheimin lastensuojeluliiton Lapin piiri ry edustaja
Omaishoitajat ja läheiset Liitto ry, edustaja
Pohjois-Suomen syöpäyhdistys edustaja
Rovalan Setlementti edustaja
Rovaniemen invalidit edustaja
Rovaniemen Reumayhdistys ry, Suomen reumaliitto edustaja
SamiSoster ry edustaja
Suomen Diabetesliitto ry edustaja
Suomen mielenterveysseuran edustaja
Suomen punaisen ristin Lapin piirin edustaja
Kyösti Haataja, ylilääkäri, operatiivisen hoidon tulosaluejohtaja, LSHP

Erkki Kiviniemi, ylilääkäri, konservatiivisen tulosalueen johtaja, LSHP
Sanna Blanco-Sequeiros, ylilääkäri – psykiatrisen tulosalueen johtaja, LSHP
Katri Vuopala, ylilääkäri, sairaanhoidollisten palvelujen tulosalueen johtaja, LSHP

Käsitellyt asiat:

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Sairaanhoitopiirin johtaja Jari Jokela avasi kokouksen ja toivotti läsnäolijat tervetulleiksi. Kokouksen aluksi todettiin kokoukseen osallistujat (ks.osallistujat).

2. Edellisen kokouksen muistio

Kokouksen puheenjohtaja kertasi lyhyesti edellisen kokouksen (25.11.2013) muistion ja käsitellyt asiat. Hyväksyttiin edellinen kokousmuistio. Potilas- ja omaisneuvoston kokousmuistiot löytyvät Lapin sairaanhoitopiirin Internet-sivuilta osoitteesta www.lshp.fi -> potilaat ja läheiset.

3. Sote-rakenne/sairaanhoitopiirin johtaja Jari Jokela

Sairaanhoitopiirin johtaja Jari Jokela esitteli sosiaali- ja terveydenhuollon rakenne uudistusta (linkki esitykseen kohdassa lisätietoja). Hallituspuolueet sopivat 23.3.2014 yhdessä oppositiopuolueiden kanssa sosiaali- ja terveystalouden uudistuksesta. Tarkoitus on järjestää kaikki sote-palvelut viiden vahvan alueellisen järjestäjän toimesta. Alueet rakentuvat nykyisten erityisvastuualueiden pohjalta, ja ne tukeutuvat olemassa oleviin toimiviin rakenteisiin. Sairaanhoitopiirit häviävät mutta sairaalat säilyvät.

Uudistuksen tavoitteena on, että lähipalvelut säilyvät lähellä asiakkaita/potilaita. Uudistus yhdistää sosiaali- ja terveystalouden sekä perus- ja erityistason palvelut. Jatkossa viisi sote-alueita järjestää kaikki sosiaali- ja terveystalouden palvelut. Uudistus mahdollistaa:

- yhdenvertaiset palvelut riippumatta asuinkunnasta
- toimivat palveluketjut, joissa asiakasta ei pompotella
- purkaa hallintoa ja hallinnon raja-aitoja sekä vähentää palvelujen tarpeetonta päällekkäisyyttä
- turvataan varhainen puuttuminen, siirretään painopistettä ehkäiseviin ja oikea-aikaisiin palveluihin
- kaventaa väestön hyvinvointi- ja terveyseroja
- turvataan palvelujen rahoitus
- turvataan osaavan henkilöstön saatavuus, osaaminen ja työhyvinvointi.

Isommassa kokonaisuudessa on mahdollista käyttää laajemmin osaajia, kerryttää erikoisosaamista ja tarjotaan ammatillista tukea.

Yksityisen sektorin osuudesta uudistuksessa ei ole vielä tietoa. Alueelliseen vaikuttamiseen on sairaanhoitopiirin johtajan mukaan annettu lyhyt mahdollisuus kuulemistilaisuudessa. Lakiesityksen jälkeen saadaan lopullinen varmuus kuinka palvelut tulevaisuudessa järjestetään. Lapin maakunnan alueella etäisyydet pohjoisessa ovat pitkät, joten päivystyspalvelut on turvattava.

Uudistus valmistellaan pääosin virkатыönä, asiantuntijoiden avulla. Uudistukselle asetettiin myös suppea, peruspalveluministeri Susanna Huovisen johdolla toimiva parlamentaarinen ohjausryhmä (ks. [STM:n tiedote 1.4.2014](#)). Hallituksen esitys on tarkoitus lähettää lausunto-kierrokselle kesäkuussa. Eduskunnan käsittelyyn esitys tulee syysistuntokaudella. Uusien sosiaali- ja terveystalveluista vastaavien alueiden toiminta alkaa aiemman suunnitelman mukaisesti 1.1.2017.

Lisätietoja:

http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=10386860&name=DLFE-29731.pdf

4. Potilasturvallisuuden nykytila, potilasturvallisuuskoordinaattori Seija Miettunen

Potilasturvallisuuskoordinaattori Seija Miettunen esitteli 15.4.2014 valmistuneen raportin potilasturvallisuuden nykytilasta (esitys liitteenä). Raportti on esitelty yhtymähallituksen kokouksessa 17.4.2014. Raportti sisältää konkreettisia kehittämissuhteuksia potilasturvallisuuden parantamiseksi. Potilasturvallisuustyön kevään 2014 painopisteenä on ollut esitelty nykytilakatsaus. Potilasturvallisuuskoordinaattori kuulee mielellään kehittämissuhteuksia myös järjestökentältä potilasturvallisuuden liittyvistä asioista asiakasnäkökulman vahvistamiseksi.

Seija Miettunen esitteli myös Lapin sairaanhoitopiirin internet sivuilta Potilaat ja läheiset kohdasta löytyvää Potilaan/omaisen vaaratilanne ilmoitusta. Sama ilmoitus tulee lomakkeisiin Lshp:n sivuille. Henkilökunta tulostaa tarvittaessa lomakkeen potilaalle.

4. Potilasasiamiehen ajankohtaiset

Potilasasiamies Kati Koivunen esitteli potilasasiamiehen toimintakertomusta 2013 (esitys liitteenä). Yhteydenottojen määrä on ollut noususuuntainen viime vuosien aikana. Potilasasiamiehen tavoitteena on potilaan oikeuksiin liittyvän ennaltaehkäisevän työn lisääminen, jotta yhteydenottojen määrä saataisiin laskemaan. Muina ajankohtaisina asioina olivat Potilaan toimenkuva-oppaan valmistuminen, joka on laadittu yhteistyössä erityisvastuualueen potilasasiamiesten toimesta. Linkki Potilasasiamiehen toimenkuvaan löytyy Lapin sairaanhoitopiirin internet sivuilta Potilaan oikeudet/potilasasiamiehen yhteystietojen kohdalta. Lisäksi potilasasiamiesten työryhmä on päivittämässä Potilaan oikeudet opasta. Lisää ajankohtaisista lainsäädäntömuutoksista ja muista ajankohtaisista asioista tiedotetaan potilas- ja omaisneuvoston kokouksissa.

Potilasasiamieheltä kysyttiin sitä kuinka potilasasiamieheen saa parhaiten yhteyttä, koska välitön yhteydenoton saaminen ei ole aina heti onnistunut. Potilasasiamiehen tavoittaa puhelimitse tai yhteydenottopyynnön voi jättää myös sähköpostitse (ei arkaluonteisia henkilötietoja). Käyntiä varten on suositeltavaa varata aika. Potilasasiamiehen ollessa varattuna

---

asiakkaan kanssa puheluihin ei ole tuolloin mahdollista vastata. Puhelu siirtyy vastaajaan, jonne voi jättää puhelinumeron ja viestin. Viestin saatuaan potilasasiamies soittaa takaisin heti tilaisuuden tullen samana päivänä tai viimeistään seuraavana päivänä toimistolla ollessaan.

Negatiivista palautetta potilasasiamiehelle annettiin järjestön edustajan kautta myös siitä, että asiakkaat kokevat kielteisenä sen, että asioidensa viereille saattamiseksi pitää täyttää erilaisia lomakkeita. Potilasasiamiehen tehtävänä on neuvoa ja ohjata potilasta potilaslain soveltamiseen liittyvissä asioissa sekä avustaa tarvittaessa potilasta asian saamisessa viereille muistutus-, kantelu-, potilasvahinko- ja lääkevahinkoasiana tai vahingonkorvausasiana. Lapin sairaanhoitopiirin potilasasiamiespalvelut ovat Lapin keskussairaalan potilaiden ja palvelut ostavien kuntien sekä yksityisten terveydenhuollon toimintayksiköiden potilaiden käytettävissä. Lähtökohtaisesti käyntiaika on voitu tarjota kaikille käyntiajan haluaville asiakkaan sopivaan ajankohtaan. Palautteet otetaan huomioon palvelua kehitettäessä.

Linkki potilasasiamiehen toimenkuvaan:

<http://www.lshp.fi/default.aspx?nodeid=10482&contentlan=1>

5. Valinnanvapaus terveydenhuollossa johtajaylilääkäri Eva Salomaa

Johtajaylilääkäri Eva Salomaa esitteli kansallisen vapaudenvalinnan laajenemista edellisessä kokouksessa 25.11.2013. Vuoden 2014 alussa voimaan astui terveydenhuoltolain 48 §:ssä tarkoitettu laajennettu oikeus kiireettömän hoidon hoitopaikan valintaan. Tähän asti saadun kokemuksen perusteella valinnanvapauden laajenemisella ei ole ollut suurta vaikutusta Lapin sairaanhoitopiirin potilasmääriin. Keskitetysti kerättyä tietoa siitä, kuinka potilaat ovat valinnanvapautta käyttäneet, ei ole.

Johtajaylilääkäri tiedotti Lapin keskussairaalan päivystyspoliklinikan puhelinnumeron vaihtumisesta. Uusi numero on (016) 322 4800. Asiasta on tiedotettu myös painetussa mediasa. Muutoksen taustalla on halu parantaa puhelinpalvelua. Uusi tietotekninen ratkaisu on puhelinpalvelun tukena ja ohjaa puheluita yhteydenoton saamisen parantamiseksi. Lisäksi muutoksella saadaan tarvittaessa mm. päivittäistä raportointia puheluiden kautta. Päivystyksen internet sivuilla on myös ohjeistusta päivystyksellisiin asioihin liittyen. Terveysneuvontaa antavat omat perusterveydenhuollon tiimit.

Johtajaylilääkäriltä kysyttiin, miksei päivystyksessä ole takaisinsoittoa. Taustalla on sosiaali- ja terveysministeriön ohje (STM/424/2011) sekä siihen liittyvät potilasturvallisuusyyt.

Kokouksessa kysyttiin myös pelastushelikopteritoiminnan järjestämisestä. Johtajaylilääkäri kertoi hätäkeskuksen tekevän arvion tehtävän kiireellisyysluokituksesta sekä yksiköstä, joka paikalle lähetetään (esim. ensivaste, ensihoito, pelastushelikopteri). Vuonna 2012 pelas

---

tushelikopteri toiminta muuttui valtion rahoittamaksi ja kilpailutuksen voitti tuolloin Scandinavian Airambulance, jota FinnHems Oy hoitaa. Rovaniemellä asemapaikkaa pitävä lääkinthelikopteri (FH51/maayksikkö) on yksi kuudesta yliopistollisten sairaaloiden omistaman FinnHEMS oy:n helikoptereista. Pelastushelikopteri tehtävistä suurimman osan on hoitanut FinnHems. Joitakin tehtäviä on ollut rajavartiolaitoksen helikopterilla sekä Aslakilla.

6. Muut asiat

Sairaanhoitopiirin johtaja Jari Jokela tiedusteli järjestöjen edustajien kantaa potilas- ja omaisneuvoston tarpeellisuudelle sekä toivomuksista käsiteltävistä asioista jatkossa. Neuvoston kokoontumiset katsottiin edelleen tarpeelliseksi. Sote uudistuksen eteneminen on yksi aihepiiri, josta toivotaan tiedotusta.

Kokouksessa tuotiin esille epäkohtana sitä, että LKS:n laboratoriopalveluihin voi varata ajan vain internetin kautta. Kaikilla ei ole internetin käyttömahdollisuutta taikka osaamista. Ilmeisesti laboratorioajan voi varata oman terveyskeskuksen tiimin kautta. Sairaanhoitopiirin johtaja totesi, että laboratorioajan varaaminen puhelimitsekin tulee mahdollistua. Asiaa selvitetään.

8. Järjestöjen ajankohtaiset

Tietovakka- infopisteen tietokone on anastettu. Uutta tilalle ei ole vielä järjestynyt.

Sydänpaja sai potilas- ja omaisneuvoston kokouksessa myönteistä palautetta toimintansa kehittämisestä. Sydänkuntoutuksessa kerrottiin olevan vielä kehittämistä.

CP-yhdistys kokoontuu Oulussa heinäkuussa 2014.

Keskusteltiin mahdollisesta kokemusasiakasyhteistyöstä Lapin sairaanhoitopiirin ja järjestöjen kanssa asiakasnäkökulman vahvistamiseksi palveluita kehitettäessä. Rovaniemen kaupunki on järjestänyt esim. asiakkaiden kuulemisen liittyen pikapoliklinikkatoiminnan kehittämiseen.

9. kokouksen päättäminen

Jari Jokela päätti kokouksen klo 15:05

Uusi kokous pidetään syksyllä 2014. Aika ja paikka ilmoitetaan myöhemmin.
